VEGETARISK TIDSSKRIFT

19. ÅRGANG - 15. APRIL 1925 - NUMMER 4

Indhold: Foreningsmeddelelser. — Møder og lignende. — Fra arbejdsmarken. — Barnets ret. — Kostens sammensætning. — En vegetarisk-idealistisk koloni. — Spredt og samlet. — Vor brevkasse. — Annoncer.

Foreningsmeddelelser.

Hjemmenes naturlæge. Det hænder altfor ofte, at vegetarer i spørgsmål om sygdoms behandling står fuldstændig rådvilde; de har ingen erfaring i naturhelbredelsesmetoden, og tilliden til lægerne turde som oftest ikke uden grund være ringe. Vi mangler en institution, hvor vi kan erhverve den forståelse og øvelse, der er nødvendig, for at vi selv kan tage i hvert fald en sygdoms første behandling i vor hånd.

Jeg tror ikke på, at D. v. f. kan løse denne opgave i øjeblikket — det skal være medlemmerne selv, der bygger grundlaget op, og jeg opfordrer derfor dem, der er interesserede i denne tankes virkeliggørelse, til at skrive til mig snarest muligt. — Virksomheden kunde tænkes at omfatte forelæsninger og praktiske øvelser, i særlig grad badebehandling i hjemmet. — Svarkonvolut må vedlægges.

Wilh. Date, Kronprinsensgade 1, København K.

En ny passérmaskine. For råkostspisere er kommet et fortrinligt hjælpemiddel i handelen — en passérmaskine, som på en let og hurtig måde findeler alle slags grønsager (kål, rødder o. s. v.) og nødder, mandler etc.

Et sådant apparat afhjælper et stort savn, og der vil sikkert blive efterspørgsel efter det.

Maskinen koster kr. 7,50 og fås hos *Carl Petersen,* Sølvtorvet, Københavvn.

Gaver. *Uddannelsesfondet:* Irminger 5,00, Hansen Østerlars 5,00, Fr. & H. L. B. Jensen 10,00, Yde Kirk 1,00, Haugård 10,00, Hejslet, 2,00. *Foreningen:* Esbensen 1,00, Heilmann, 10,00, O. Jac. Hansen 2,00, Orla Nielsen 5,00, Rasmussen Ørtoft 1,00 Høse & Jensen 2,00, prof. Anna Poulsen 2,00, Askfelt 5,00.

Møder og lignende.

Københavns afdelingen. *Mandag den 20. april kl. 8* i K. F. U. K. — Festsalen — St. Kannikestræde 19. Dr. *M. Hindhede* taler om: *„Paradis på jorden!"* („Fuldkommen sundhed"). 50 lysbilleder ledsager foredraget. Medlemmer med medlemskort for året 1925 har fri adgang, alle andre betaler 1 kr. — Børn 25 øre. Man bedes agitere for stor tilslutning.

Cycleturen. Se forslaget i forrige nr. Billetter kan endnu indlægges, da der er plads til yderligere nogle få deltagere. *D.*

Sundhedsugen på Frydenstrand. Ligesom de foregående år afholdes der også i sommer i begyndelsen af august (9. til 14) en „Sundhedsuge" på Frydenstrand ved Frederikshavn. Disse uger byder altid på et lødigt og afvekslende program, idet den undervisning, som gives her i form af foredrag og spørgetimer, meddeles af de bedste kræfter indenfor sundhedsbevægelsen. Men man skal ikke tro, at hele tiden bruges til fordybelse i spørgsmål, der vedrører

personlig hygiejne, sund levevis med hensyn til kost o. s. v., der tages også hensyn til, at deltagerne kan få et virkelig godt udbytte af selve opholdet, der foretages udflugter, og man har rig lejlighed til at nyde den herlige natur ved den åbne, frie strand, ligesom der sørges for underholdning i form af musik, oplæsning o. l. *M. S.*

Fra arbejdsmarken.

Københavns afdelingen havde et par interessante aftener den 30. og 31. marts med hr. naturlæge *Emil Grotzinger* som foredragsholder. Der var fuldt hus begge aftener og interessen usvækket til det sidste — ja, der vilde sikkert være mødt endnu mange flere tilhørere, dersom der var blevet endnu en foredragsaften. Hr. Grotzinger gjorde et særdeles godt indtryk på forsamlingen og viste sig som en både ejendommelig og meget veltalende foredragsholder, der med stor kraft og livfuldhed berørte de farer, der truer den vestlige kultur med undergang. Vi vil lejlighedsvis bringe et og andet, som nærmere vil belyse hr. Grotzingers standpunkt, og bringer i nærværende nummer et interessant afsnit af foredraget. Frk. *A. K. Nielsen*, der er ansat ved dr. Grotzingers laboratorium, foreviste det udmærkede dampkogeapparat, hvis fortrin fremfor andre lignende apparater består deri, at „fødens duftstoffer", hvis værdi ikke nær sættes højt nok, i størst mulig udstrækning tilbageholdes. En række lysbilleder afsluttede foredragene, og der var hver aften en rigelig benyttet lejlighed til at stille spørgsmål. Nogle konsultationstimer dagen efter var så stærkt optagne, at hr. Grotzinger med nød og næppe nåede i rette tid til toget.

Sydfyns afdeling. *Søndag den 22. Marts* holdt hr. *Grotzinger* sit interessante foredrag ledsaget af lysbilleder samt af frk. *Nielsens* ligeså interessante demonstrationer af den nye dampkoger. Foreningens medlemmer var mødt i ret stort antal, men vi kunde nok have ønsket at se nogle flere af vore bysfolk.

Arbejdet imod vivisektionen. Den unge forening „Dansk forening imod det videnskabelige dyrplageri" havde samlet ca. 350 mennesker til protestmødet i Grundtvigs hus den 12. marts i anledning af Rockefeller-Institutets tilbud til dansk videnskab om et dyrefysiologisk laboratorium.

Foreningens formand, frk. dr. *Grønberg-Petersen* indledede og bød de udenlandske gæster velkommen.

Fru *Hilde Richardt* fra „Oslo's forening imod vivisektion" tog hjertevarmt dyrene i forsvar. Egoismen vil aldrig bringe menneskene lykkens blå blomster. Menneskene skal ikke søge helbredelse for sig selv gennem grusomhed mod dyrene. Oslo's forening har udsendt spørgeskemaer til ca. 1100 norske læger om deres standpunkt til vivisektionen, af disse havde kun 13 svaret, og heraf var 10 for vivisektion, og kun een svarede: „Af al magt mod vivisektion."

Civilingeniør *Malmborg* fra Stockholm tog kraftigt til orde imod lægerne; fremhævede forskellige lægers udtalelser imod vivisektion, påviste hvor uvirksomt difteri-serum har vist sig at være og angreb sanocrysin- og insulinbehandlingen og fremdrog et særlig grelt tilfælde, hvor en ung pige, der påviseligt så godt som intet fejlede, var død efter behandling med sanocrysin.

Den anden svenske gæst, redaktør *Liander* (der har været vegetar i ca. 40 år): Vivisektionen er imod etiken, og overfor etiken gives intet kompromis. Vivisektionen er ikke nødvendig for at skaffe videnskaben biologisk kundskab; en sådan har man bl. a. rig lejlighed til at skaffe sig gennem Yoga-læren. Vi har ikke ret til at slagte dyrene. Den dag vil komme, da menneskene ikke længere skal spise kød, og dyrene blive vore brødre.

Sidste taler var forstander *Rosbach* fra Egelundshuset, der talte ud fra opdragerens synspunkt. Fremdrog eksempler på barnets sunde syn. Det vil gå med vivisektionen og med alt derhen hørende, som det gik med kejserens nye klæder. Til vivisektionens udøvere vil der blive sagt: I har jo slet ingen ting på, hvormed I kan skjule jeres moralske nøgenhed. Vivisektionen er krænkelse af livets love og selve tilværelsens grundtanke.

Sluttelig vedtog forsamlingen en resolution imod oprettelsen af det dyrefysiologiske laboratorium. *R. F.*

VEGETARISK TIDSSKRIFT

19. ÅRGANG 15. APRIL 1925 NUMMER 4

UDGIVET AF DANSK VEGETARISK FORENING. REDAKTION: KOMMUNELÆRER, CAND. PHIL. OLUF EGEROD (ANSVARSHAVENDE), RØDKILDEVEJ 40, TELEFON: GODTHÅB 2573, BRØNSHØJ, KØBENHAVN OG FULDMÆGTIG ST. FINK-JENSEN, USSERØD, KOKKEDAL

Barnets røst.

Tale ved protestmødet i Grundtvigs hus d. 12. marts 1925 af forstander *Johs. Rosbach.*

Min *berettigelse* til at tale her i aften ved et fælles nordisk protestmøde mod det såkaldte „videnskabelige" dyrplageri, søger jeg i mit kald som *opdrager* af en ny slægt, befriet fra det gamle samfunds fordomme og hængedynd, en slægt af stærke og evnerige mennesker, uafhængige og frie.

Min opdragergerning er min eneste, men også tilstrækkelige adkomst.

Barnets røst.

Vi kender alle H. C. Andersens geniale eventyr om *Kejserens nye klæder.* Om barnet, der ene i hele den brogede flok af voksne havde menneskelighed nok til at sige, hvad alle inderst inde syntes, men ikke turde lade sig mærke med: *„Han har jo ingenting på!"*.

Der gik en befrielse gennem mængden. Trolddommen var brudt. Barnet havde sejret. Barnet havde frelst den voksne fra autoritetens blændværk.

Således er det også i en sag som denne. — Jeg er ikke et øjeblik i tvivl om, at det forholder sig sådan. — Derfor er sejren os vis i det øjeblik, vi taler klart med *barnets* røst og ikke fortaber os i diskussioner. Thi det store, det ejendommelige ved barnet er netop, at det umiddelbart uden forbehold og uden bevis udtaler livets guddommelige og simple sandhed.

Derfor skal vi lytte til barnets røst i denne stund og i denne sag. Jeg står her i aften som barnets og den nye slægts repræsentant og siger til hele den forlorne halvvidenskabelige hob med nobelpræmietageren i spidsen: „I har jo slet ingenting på, intet, hvormed I kan skjule jeres moralske og etiske nøgenhed!".

Det er Synd!

Der berettes os fra Wien i disse dage, at et menneske — nej, en videnskabsmand — skar et drægtigt hundyr op og tog 4 af de 7 endnu ikke færdige unger ud af livmoderen, skar benene af dem og stoppede dem ind igen, syede dyret til og ventede på, hvad der vilde ske.

Ingen af os er i tvivl om, at et barn, som overværede dette, vilde udbryde fuld af forfærdelse: *„Det er synd!"*. Ingen spørgen, ingen vaklen, men sikkert og afgjort: *Det er synd!* Det er hele dets rene menneskevæsen, der rejser sig til protest mod denne krænkelse af livet. For det er det, det er: *synd* — (intet andet), dyb krænkelse af livet og livslovene og derfor også dyb krænkelse af alle vort væsens inderste og helligste love, ja, af hele tilværelsens grundtanke.

Der var i min barndom på landet en 12-års dreng, som var idiot. En dag fangede han en høne og holdt dens hoved så længe under vandet i vejgrøften, at den døde. „Sikken en dyrplager!" sagde nogle af landsbyens folk, som selv utallige gange havde skåret hovedet af en høne. „Han er jo kun en stakkels idiot", sagde andre. „Jamen han burde da indespærres på livstid".

Han havde — idiot, som han var — ført det videnskabelige bevis for, at en høne ikke kan leve uden luft. Jeg vidste dengang ikke — jeg var jo kun et barn — at der gaves voksne mennesker, som gjorde lignende og langt mere modbydelige og djævelsk raffinerede forsøg med deres medskabninger, ja, endog med deres medmennesker og dog hverken blev kaldt dyrplagere eller idioter eller indespærrede for livstid, men hædret med nobelpris af deres kolleger, som i rigt mål høstede det pekuniære udbytte af folkets dybe overtro, ligesom fordum kirkens mænd.

Hvorfor gør han det?

Men barnets dybe medfølelse og rige hjerte får det til at tænke og spørge. Med undren og angst vil det gribe din hånd og spørge: „Hvorfor gør han *det*?". Thi barnet i sin uskyld kan ikke fatte, at nogen kan gøre det fuldkommen tåbelige og meningsløse. Jeg står her i aften som talerør for barnet, både det, hvis stier jeg skal være med til at jævne og som jeg skal værne mod forargelse, og det, som lever i mig og i alle mine tilhørere, og som i vort livs helligste stunder hulker over menneskelivets dybe nød og moralske afmagt.

Og i barnets navn spørger jeg da: *„Hvorfor gør de det?"*. Og barnet vil vide nøje besked. Et spørgsmål, der én gang er fremsat af barnet, dør ikke, men kræver uophørlig et svar. Og får barnet ikke svar, tumler det med spørgsmålet på egen hånd, indtil det finder det svar, som tilfredsstiller dets livsfølelse (og livsopfattelse). Lad os nu ikke lede barnet vild. Forgæves har vi ventet på et (fornuftigt) svar af dyrplagerne selv. I ophøjet dumhed har de troet sig hævet over anklage og over ansvar. Vi må da selv — barnet og jeg — finde det rette svar.

Og der er — stort set — kun 2 muligheder: Enten gør de dyrene fortræd for *vindings* skyld, som forretningsmænd, der spekulerer i sygdom og overtro, eller de gør det i god tro for deres *medmenneskers* skyld, men med blødende hjerte, ja, der er vel dem, der piner og ihjelslår dyrene og tror dermed at vise Gud dyrkelse.

Den 3. mulighed, at det sker for *dyrenes* skyld, tror ingen voksen på. Kun for det uskyldige og ædle barn var denne mulighed netop den eneste tænkelige, og *Falke* — en 12-års dreng — udbrød forfærdet, da han hørte om 2 dejlige hunde, som man skar op og byttede Nyrerne om på, med det resultat, at begge hunde døde: *„Er det da friske hunde, de tager, som ingenting fejler?* Jeg troede, det var syge dyr, de tog, som alligevel vilde dø, hvis ingen hjalp dem. Jeg troede, det var for at gøre dem raske. *Hvorfor gør de det dog?"*.

Intet er vanskeligere at forklare barnet end det meningsløse. Kun den fuldkommen *uvidende* vover at sige til barnet: „*De gør det for at hjælpe syge mennesker*". Thi barnet vil spørge: „*Kan man da hjælpe syge mennesker ved at gøre friske dyr syge?*". Og på dette må selv den mest uvidende svare nej. Og den *kyndige* opdrager vil føje til: „Men *måske* tror lægerne det". For man kan for sig selv gentage en løgn så længe, at man selv tror på den. Og stort er overtroens mørke. Og de kan da også let få stakkels syge, lidende mennesker til at tro det, for de tænker jo kun på at blive fri for smerterne.

„Men *vores* doktor", siger børnene måske, „piner han da også dyrene?". — „Nej, det gør han vist ikke, men han bruger syge og pinte dyrs blod til syge mennesker". — „Nej, du mener vel *sunde* dyrs blod? Syge dyrs blod bliver de da bare mere syge af". — „Ja, men hverken lægerne eller de syge bryder sig om at blive sunde og raske, de vil bare have smerterne til at holde op, selv om det kun er for en tid, og det kan netop ske ved hjælp af syge dyrs vædsker, men sygdommen forsvinder ikke, den forandres bare og kommer frem et andet sted".

„Men ham, der tager ungerne ud af moderen og skærer benene af dem, tror han også, han kan hjælpe syge mennesker med det? Og ham, der bytter hovederne om på de 2 oldenborrer, tror han også, han kan hjælpe syge mennesker med det?". Vi kan kun svare eet: „Nej, han vil bare se, hvad der vil ske, ligesom idioten, der druknede hønen".

Fuld af undren og harme vil barnet udbryde:

„*Men har han da lov til det?*".

Med sorg og med skam må jeg svare: „Ja, han har virkelig lov til det her i Danmark". — „*Hvem* har da givet dem lov til at pine dyrene? Du siger jo altid, at vi skal være gode mod dyrene og ikke gøre dem fortræd. Hvorfor skal han så ikke være god ved dyrene? *Hvem* har givet ham lov?". — „Alle Danmarks læger — undtagen een eneste — har sluttet sig sammen, og for 34 år siden fik de alle Danmarks rigsdagsmænd til at skrive på et stykke papir, at de alene måtte have lov at pine dyrene og gøre ved dem, hvad de vilde, men at alle andre skulde straffes, hvis de gjorde det, og kongen og hans minister har skrevet, at sådan skulde det være, og at alle skulde rette sig derefter.

Fuld af håbløs undren vil barnet udbryde: „*Det er da noget underligt noget!*"

Men barnet giver ikke op, selv om alle veje synes spærrede for den voksne. Barnets rige hjerte vil lede dets tanker. Pludselig griber det den voksnes hånd og siger:

„*Tænk nu, om det var dig, de behandlede sådan*".

Den *ukyndige* opdrager vil måske berolige barnet med at sige: „Sådan noget gør man ikke ved mennesker, og der er da forskel på mennesker og dyr". Men den kyndige opdrager finder ingen ord, thi

han véd, at sligt netop også begås overfor mennesker, og at såkaldte videnskabsmænd tørster efter at udstrække deres experimenter til mennesker, idet de godt véd, at experimenterne på dyr aldrig kan give dem virkelig kundskab om menneskelivet.

Alle kyndige véd, at vivisektioner på mennesker foregår i stor udstrækning på hospitalerne rundt om i Europa og Amerika, at Kochs tuberkulin har været indsprøjtet på sunde børn og voksne i hundredevis, at børn og voksne, som har været indlagt til operation, er blevet anvendt som forsøgskaniner og inoculeret med forskellige giftige vædsker, ja, endog med bakterier, der fremkalder kønssygdomme.

Højdepunktet er dog vist nået af professor Sanarelli, der fortæller om sit „videnskabelige" mord-forsøg eller forsøgs-mord på 5 sunde voksne mennesker således: „På 2 af dem prøvede jeg virkningen af indsprøjtning under huden og på de 3 andre indførte jeg giften i årerne. Forholdsvis små doser af denne gift fremkalder i mennesker typisk gul feber med alle dens forskellige symptomer, vædskeansamling, blodgang, opkastning, fedtansamling i leveren, gulsot, delirium og endelig døden. Alt dette så jeg oprulle sig for mine øjne, takket være indflydelsen af den stærke gift, som jeg havde fremstillet i mit laboratorium". —

Skulde man nu indvende: „Jamen alt dette rædselsfulde skal børnene ikke være vidne til eller have noget at vide om", så svarer jeg: *„Alt, hvad vi ikke tør lade børn være vidne til, er ondt". — Dette skal være vor rettesnor.*

Først lidt efter lidt sløves barnets fine etiske sans i samlivet med de voksne. Kun få formåer at bevare denne fine sans i den brutale verden af ufølsomme egoister, der begærer at leve efter deres lyst, og når den retfærdige straf for brud på livslovene rammer dem som sygdom, blot søger at unddrage sig straffen og gerne ofrer uskyldige og forsvarsløse medskabninger for om muligt at borttage følgerne af deres egen dårskab.

Men selv om det nu kunde lykkes os at skjule alt dette for barnet, så vil dette dog kun være muligt indtil 7-års alderen. Thi alle børn i Danmark skal for at få lov at spise af kundskabens træ først have nydt af vivisektionens bedske frugt.

Med sorg har jeg set det danske folk siden århundredskiftet sakke agter ud på det ene af kulturens områder efter det andet og har måttet overlade førerskabet til vore nordiske brødrefolk, som allerede gennem en menneskealder virksomt har bekæmpet denne barbariske tankegang om den stærkeres ret.

Og med beundring vender jeg mig til de herværende repræsentanter for kulturfolket i Sverige og Norge på barnets og alle varmhjertede og vidtskuende danskes vegne med tak for den store gave og virksomme hjælp i denne vor lavtstående kulturs genfødelseskamp.

Og jeg lover på mine venners vegne trofast fællig og fostbroderskab i det tilstundende oplysningsarbejde og i den store fælles kulturkamp. — Dette er skandinavisme af ædleste art. *Johs. Rosbach.*

Kostens sammensætning.

af *Emil Grotzinger.*

Der blev af faglærerinder under medvirkning af en neutral læge udført forskellige fordøjelsesforsøg for at vise, at den gængse kost for størstedelen er forkert sammensat, hvorved der naturligvis må opstå sundhedsforstyrrelser. Forsøgene blev foretaget på den måde, at et fuldstændigt findelt måltid blev fyldt i et stykke tarm sammen med fordøjelsessafter fra mund og mave, hvorefter det hele blev blandet sammen med tarmens safter. Det hele blev derefter udsat for en temperatur svarende til blodets. På forskellige tidspunkter blev der foretaget undersøgelser af denne blanding og fordøjelsens fremadskriden fastslået. Ved disse forsøg blev følgende næringssammensætninger undersøgt og de gav følgende resultater:

1. Æggekage bestående af mælk, æg, mel og sukker, dertil tyttebærkompot med sukker og kartoffelmel.
   Resultat: Dannelse af svovlbrinte, alkoholsk og eddikesur gæring med stærk gasudvikling, endvidere meget stærk slimdannelse.
2. Ostekage, kaffe lavet af alm. kaffebønner og mælk.
   Resultat: Dannelse af alkoholsk gæring, gasudvikling, slimdannelse.
3. Karotter, unge ærter, kartofler, ribsbudding bestående af ribs, æggehvide, sukker, citronskal.
   Resultat: Meget stærk alkoholsk gæring, gasudvikling.
4. Kartofler stegt i olie *uden* løg, salat med eddike og olie.
   Resultat: Lidt alkoholsk gæring, gasudvikling.
5. Kartofler stegt i olie *med* løg, salat med sur mælk.
   Resultat: Ingensomhelst forrådnelse eller alkoholsk gæring.
6. Æg, salat, kartofler.
   Resultat: Dannelse af svovlbrinte, alkoholsk og eddikesur gæring, gasudvikling.
7. Gærkage, kaffe.
   Resultat: Stærk alkoholsk gæring, gasudvikling.
8. Kød, gemyse, kompot.
   Resultat: Meget stærk forrådnelses gæring, gasudvikling; endvidere dannelse af arsenik og urinsyre.
9. Tørrede ærter, kartofler, hindbærsyltetøj med tilsætning af kartoffelmel.
   Resultat: Alkoholsk gæring, gasudvikling og urinsyre.
10. Kartofler stegt i spæk og sauce, indeholdende mel.
    Resultat: Forrådnelse, alkoholsk gæring, gasudvikling, slimdannelse.
11. Fiskemayonaise, saltkartofler.
    Resultat: Stærk forrådnelse, gæring, slimdannelse.
12. Brød med margarine og ost, kakao.
    Resultat: Stærk forrådnelse, gæring, gasudvikling, fosforsyre og urinsyre.
13. Brød med kunsthonning.
    Resultat: Alkoholsk gæring, slim.

Hvis man tilsatte stoffer, som modvirker forrådnelse, (f. ex. kommen, hvidløg, løg, dild) opstod der ved de samme forsøg *først 24 timer senere en gæring*, således at der praktisk talt, d. v. s. i den levende organisme, udebliver en gæring eller at den i det mindste optræder meget svagt. Der blev anstillet andre forsøg for at vise næringsmidlernes virkning ved forskellige sygdomme. f. ex. opløste ræddiker galdesten fuldstændigt, spinatsaft opløste materie (i bylder). Andre simplere forsøg havde til formål at vise gæring og forrådnelse i maven ved forkert sammenstilling af næringsmidler. Disse blev tygget godt og to forskellige næringsmidler blev fyldt i et glas og blandet med mavesaft, hvorefter de blev iagttaget i flere timer. Kogt æg og mælk gav den stærkeste forrådnelsesgæring; derefter følger kød og mælk og tilsidst ost og mælk. Hermed skulde der vises, at det er en fejl, når man samtidig nyder 2 forskellige næringsmidler, som er stærk æggehvideholdige. Kogt frugt og kogt gemyse fremkalder en stærk alkoholsk gæring med tilsvarende gasudvikling. Et Bevis for en meget hyppig forekommende fejl at nyde gemyse og kompot ved samme måltid. Kogte kartofler og Ris fremkalder en meget svagere gæring, men det fremgår heraf, at også to næringsmidler, som indeholder store mængder af stivelse, kan fremkalde forstyrrelse i en svækket mave og tarm. Brød og frugt fremkalder en let alkoholsk gæring, som kan nedsættes, når brødet er ristet. Rå æbler og rå agurker fremkalder ingensomhelst gæring. Videregående forsøg med rigtig sammensatte næringsmidler er bleven grundlaget for „Diætreformen".

En vegetarisk-idealistisk koloni.

(Oversat efter „Vegetarianen" af *E. V.*).

Vi ser her et billede fra en kooperativ koloni i Slana Del Rio, Lousiana, Amerika. Koloniens befolkning består af ca. 400 mennesker, mænd, kvinder og børn; over halvdelen er vegetarer. Desuden har koloniens medlemmer et særlig idealistisk præg, som det fremgår af følgende:

Kolonien dannedes den 1. maj 1914 af Joh. Harrimann, en i Amerika kendt socialist og talsmand for arbejderne. Kolonien blev først anlagt i Californien, men da kolonien ikke havde penge nok til at deltage i de anlæg til kunstig vanding, som var nødvendig for jordbruget, flyttedes den i 1917 til staten Lousiana. Her har kolonien 20,000 acres land, hvoraf nu de 1000 er lagt under ploven. Til kolonien hører et større reparationsværksted, et savværk, en mindre møbelfabrik og et teglværk med en daglig produktion af 25,000 mursten. Der findes desuden et trykkeri, hvor koloniens to blade, et månedsskrift og et ugeblad, trykkes, og der findes abonnenter herpå ikke blot i U. S. A., men også spredt over Australien og Europa.

Der dyrkes mest sukkerrør, majs og kartofler, foruden forskellige grøntsager i en urtegård på 30 acres.

Kolonien er det største amerikanske samfund, som er fri for børsjobberi og politimyndigheder. Kammeratskabånden og enigheden er meget stærk, skønt kolonisterne repræsenterer alle slags folk af den hvide race, endog svenskere. Arbejdstiden er for alle 8 timer pr. dag, og arbejdslønnen eller erstatningerne for arbejdet er lige for alle, lige fra den adm. direktør til de kvindelige kammerater, som vasker og reparerer kolonisternes klæder.

De allerfleste af samfundets medlemmer er totalafholdne.*) På et teater gives forestillinger en gang om ugen, gratis endog for fremmede. Alle forskellige afskygninger af politik og religion findes blandt medlemmerne, men fordomme og ufordragelighed er ukendt mellem dem. Alle er mennesker, som er kommet til kolonien for at finde mennesker og lejlighed til udvikling i den retning, som deres lyst og anlæg giver anvisning på.

(Herman Karlson.)

Spredt og samlet.

Breckwoldt. Vor kendte meningsfælle har nylig fejret sin 60-årige fødselsdag ved sammen med en flok andre unge løbere at deltage i et væddeløb i dyrehaven og oven i købet komme ind på en god plads. I virkeligheden er dette en meget smuk bedrift, som fuldtud fortjener de lovord (og det kongelige håndtryk!), der faldt ved denne lejlighed; men for os er der god grund til af mange andre årsager at mindes hr. Breckwoldt, der på sin egen måde og med en ihærdighed, der fortjener efterligning, har kæmpet for udbredelsen af vegetarismen. Han har altid forstået at fremkalde opmærsomhed om sin person ved adskillige originale og opsigtsvækkende påhit — men altsammen for at få lejlighed til at tale og føre bevis for vegetarismens fortrin. Vi ønsker tillykke med den tid, der er gået, og håber, at vi i mange år må høre godt nyt om hr. Breckwoldts arbejde.

Fox-trot i vegetarismens tjeneste. *Den nyeste fox-trot melodi og engelske vegetarer.* Som man ved, danses der verden over og ganske særlig meget i London. Man foretrækker blandt alle de nye moderne danse den morsomme fox-trot, der, når den læres og danses rigtigt, er meget stilfuld og elegant. Der komponeres utallige melodier til denne dans, og fanger en af disse øret og bliver populær, vil både dens musik og de vers, der ledsager den, blive kendt ikke alene England over — men i hele verden.

Engelske vegetarer har da fornylig fået den idé at gøre propaganda for deres sag ved at komponere en iørefaldende melodi: „Eat more fruit" (Spis mere frugt). De ledsagende vers er i høj grad instruktive og begynder således, oversat til dansk: „Spis mere frugt, spis mere frugt, spis ikke bede, spis ikke lam, spis ikke bøf, og spis ikke skinke, da vil du finde, da vil du finde" o. s. v. Man kan selv tænke sig til alle de goder og det velvære, man da vil finde.

I engelske dansetidsskrifter og andre blade averteres den som „The great singing fox-trot sensation", og følgelig spredes den rundt om i hjemmene og høres overalt. Man kan da tænke sig til resultaterne, dersom sangens sande ord i virkeligheden må gå op for de danse- eller spillelystne mennesker, der, uden før at have tænkt på vegetarisme nu får dens ord banket ind på en fornøjelig måde.

Forståeligt nok anede Londons slagtere straks uråd. Direktøren for Smithfield markedet, mr. Millman udtalte offentlig: „Vi må hævne os", og han bebuder en ny melodi til fox-trot, nemlig: „Spis mere kød". Fiskehandlerne var endnu hurtigere end slagterne. Der er allerede udkommen en: „What's wrong with fish?" (Eat more fish). „Hvad er der i vejen med fisk?" (Spis mere fisk).

*) Der er selvfølgelig oprettet flere skoler, og der lægges særlig vægt på indøvelsen af esperanto.

Ølhandlerne har også deres: „Drik mere øl". Om kort tid bebuder også bagerne og mælkemændene deres fox-trots.

Et engelsk danseblad skriver: „Vegetarerne kom først med en udmærket idé. Efter følger de andre. Snart ser vi vel fox-trots som: „Bær flere klæder", „Ryg mere tobak" — eller hellere „Ryg *ikke* tobak".

Konkurrencen er stor, som man ser. Men man må tro, at det smukke hefte, dekoreret med fristende æbler og bærende titlen „Spis mere frugt", og som kom som nr. 1 på markedet, må hverve sig flest venner og meningsfæller.

Laura Mehrn.

Krig er mord er titlen på en bog, som alle vegetarer burde læse. Det hedder deri bl. a.: Løven og lammet var venner fra begyndelsen og begge mennesket hengivne som deres herre og gud, begge villige til at tjene det, så længe de levede i den illusion, at mennesket var deres ven og at de vilde møde genkærlighed; men da dyreverdenen blev bittert skuffet og mødte hård og grusom behandling, da den fik menneskekundskab og lærte mennesket at kende ikke som en kærlig herre, men som en grusom tyran, der efterstræbte dens liv for at smykke sig med dens fjer og skind eller af lyst til at ængste og jage den eller for at æde dens kød, da tvang selvopholdelsesdriften dyrene til at vise tænder; de holdt sig fjernt fra tyrannen, fra mennesket, deres natur blev vild, og mange dyr blev — menneskeædere, da mennesket blev dyreæder; og gennem mange generationer blev disse dyrs natur, tandbygning og fordøjelsesorganer omdannede successive; men *gud skabte intet rovdyr.* Det er menneskedyret, der har demoraliseret dyreverdenen og forvandlet sine tjenere og venner til sine fjender og — *Rovdyr.*

Det er en stor bog på 317 sider, og den koster 5 kr; den udkom i 1ste oplag i 1907 og i 4de oplag i 1912 på forfatterens — *Pastor J. Chr. J. Nielsens* — forlag i Hellerup (villa „Juelshøj"). Den har til undertitel *„En kristens opgør med verdensmagten".*

Andr. Møller.

Bouillon. Prof. Halliburton ved Kings college hospital kritiserer skarpt den almindelige overtro på kødbouillonens store næringsværdi:

„En tekop bouillon er ikke nogen koncentration af oksen, som man forestiller sig, men ligner snarere en kop af oksens urin, for bouillonen indeholder netop en del af de giftstoffer, som er på vej til nyrerne for at udskilles af kroppen. Bouillonen står altså urinen meget nærmere end kødet."

Vor brevkasse.

Er Kulturverdenen som Helhed vivisektionsfjendtlig? Paa Mødet mod Vivisektion den 12. Marts, er der faldet en højst uheldig Ytring, der giver de raa, videnskabssnobbede Dyremishandlingsvenner en Smule virkeligt Grundlag for noget af den hoverende Haan, som den Slags Mennesker altid er parate til at føre i Marken som „Argument" imod ethvert Standpunkt, der strider imod, hvad de nu engang selv har sat sig i Hovedet — eller snarere *faaet* sat i Hovederne af de Autoriteter, som de er blændede af — og som i saa bredfuldt Maal er blevet udøst over Talerne ved det paagældende Møde. Det var en Ingeniør *Otto Malmborg* (fra Sverige), der fremførte den uheldige Ytring: Han troede ikke, at det — (Modtagelsen af Rockefellers Gave, det dyrefysiologiske Laboratorium) — vilde gavne Danmarks Anseelse som Kulturland. Denne Sætning har de fjendtlige Spottere i „Nationaltidende" for den følgende Morgen ledsaget med et Udraabstegn i Parentes, hvilket skal betyde „Hvilken Forrykthed!" Men de har jo Ret heri! Anseelse opnaas jo kun ved at gøre, hvad der almindelig regnes for stort og fint, mens man ved at modsætte sig saadant kun høster Haan og Spot, ganske uanset om ens Motiv til at sætte sig derimod maatte være nok saa ædelt. Ingeniør M.s Ytring maatte, for at være berettiget, forudsætte, at Kulturverdenen som Helhed var vivisektionsfjendtlig. Hvilket jo nok desværre er saa langt fra at være Tilfældet! Foreløbig er det stadig Raahed og Barbari, der giver mest Anseelse — naar det blot er poleret Kultur-Raahed og fint videnskabeligt Babari.

Andr. Møller.

Er der noget i Vejen med Deres
da henvend Dem til

Niels Offersen,

6, Sværtegade 6,

og faa det gjort i Stand.

Telefon Byen 155

Eget Repara- tionsværksted.

Brilleglas indslibes efter Lægerecept.

Køb vor litteratur

og forær den

til venner og bekendte.

Køb frugt

til en gros priser. Æbler, abrikoser, figener, dadler etc. — Frit overalt i Københavnn. Ved forespørgsler frankeret svarkonvolut.

Wilh. Date,
Tlf. Byen 7399. Kronprinsensgade 1. K.

Ophold på landet

i Nordsjælland kan fås hos veg. dame med nogen uddannelse i sygepleje.

Ingeborg Raaschou,
Usserød pr. Kokkedal.

Vegetarisk kost

fås sundest, billigst og bedst hos fru *M. Klintø,* Langøgade 17³, Kbhn. Str.

Dansk - Engelsk - Fransk.

Undervisning.
Maskinskrevne Oversættelser.

Julie Petersen, kgl. Translatrice.
Forhaabningsholms Allé 17 E, St,
Tlf. Vester 9228 v. (Tr. 9-2 og 4-9).

Undervisning

i

Talestemmens rette Brug

efter Prof. Engels Metode.

Stammen og Talefejl rettes.

Elisabeth Arboe,
Telf. Nora 222 x. mellem 11—1 diplom: Talelærerinde.
Dosseringen 63 A, St.

NYHED

Vegetarisk Kogebog

med særligt Afsnit om

Sygediæten

af *Anna Houmøller Jensen,* Køkkenchef paa Skodsborg Sanatorium.

Faas i Bogladerne

KAI RASTEDS BOGHANDEL, Hellerup.

Sendes overalt.
Pris: 4,50 Kr. — Indb. 5,50 Kr. Kolportører antages.

Vegetarisk Restaurant,
Løvstræde 8, 1.
Telefon Byen 7419.
Morgenservering, Frokost, Middag,
Smørrebrød og Frokostpakker.
Bedste, billigste og sundeste Ernæringskilde.
Vegetariske Husholdningskursus.
Sundheds- og religiøs Litteratur.

„Sana" Specialitet: **Sundhedsfødevarer.**
Nye tørrede Bananer.
Smallegade 15. Kbh. F.
Telefon Goth. 4290.
Medlemmer Rabat.

Skodsborg Badesanatorium
(Ikke Tuberkulose).
Største Helaars Kursted i Norden.
De bedste fysisk-diætetiske Kurmidler anvendes med godt Resultat.
Forlang ill. Prospekt.

Jordemoder
fru *M. Henriksen,*
Istedgade 7, st. Kbh. B.
Telf. Vester 3509.
Vegetar. - Naturhelbredelsesuddannet.

A/S Sanafer
St. Kongensgade 36-38
København K.
Telefoner: 10962 — 9658
Sundhedsfødevarer
Sundheds-Kaffe og -The
Diætetiske Præparater
Alkoholfrie Vine
Hygiejnisk Underbeklædning
Medlemmer Rabat.

SKINDERGADE 28, KBHVN.
MEDLEMMER RABAT — ÅBEN HELE UGEN
SANA
SUNDHEDSFØDEVARER
TELEFON 5659
∴ INGEN FILIALER ∴

Raastrup Kursted samt Vegetarhjemmet „Anka"
(ved Christiansminde, Svendborg).
Aabnes 1. Maj.
Anna Nielsen Ullerup.

Frydenstrand Sanatorium.
pr. Frederikshavn. Prospekt gratis.

Højskolehjemmet i Roskilde.
Algade 12. Logi og veget. Kost faas.

FYSISK KURANSTALT
Lysbadeanstalten med Fysisk-diætetisk Klinik ved Overlæge Carl Ottosen:
St. Kongensg. 36-38. Kbhv. K.
Telf. 9656.
Forlang Prospekt.

Annoncepris: 30 øre pr. 1-spaltet petitlinje eller 36 kr. pr. side.
Rabat: 15 pct. for 3 gange, 25 pct. for 6 gange, 33⅓ pct. for 12 gange.
Abonnementspris: 4 kr. årlig. Kan bestilles på alle postkontorer og hos landpostbudene samt hos redaktionen.

Emil Kristensens bogtrykkeri, Sankt Pederstræde 27. Kbhvn.